

**ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา**
**Effect of Administrative Skills on the Performance of Schools Affiliated
the Office of Private Education in Yala Province**

สารินี ยูเละ¹, ฟาริด अबดุลลอห์หะซัน² และ อะห์มัด ยีสุนทรง³
Sareenee Yooleh¹, Farid Abdullahhasan² and Ahmad Yeesunsong³

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
Master of Education Program in Educational Administration, Fatoni University, Thailand
Corresponding Author, Email: ¹sarinee0732@gmail.com

Retrieved: July 3, 2024; Revised: April 30, 2025; Accepted: April 30, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา 3) ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา และ 4) ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ของสถานศึกษาในสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา ประจำปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 331 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 65 คน และครูผู้สอน 266 คน จากโรงเรียนจำนวน 65 โรงเรียน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา ด้านทักษะด้านความรู้ ความคิด ในภาพรวมทุกด้านในระดับมาก โดยทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และทักษะด้านความรู้ ความคิด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทักษะทางบวก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และ 3) ทักษะการบริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($r_{XY} = 0.974$)

คำสำคัญ: ทักษะ; การบริหาร; ประสิทธิภาพ; การศึกษาเอกชน; ยะลา

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the level of administrative skills of schools under the Office of Private Education, Yala Province 2) study the level of effectiveness of schools under the Office of Private Education, Yala Province 3) The management skills of administrators

that affect effectiveness. of schools under the Office of Private Education, Yala Province, and 4) study the management practices of administrators that affect the effectiveness of schools under the Office of Private Education, Yala Province, sample group Those used in this research include school administrators and teachers. of educational institutions in the Office of Private Education, Yala Province, academic year 2023. The sample size was determined using the table of Krejci and Morgan (1970). The sample size was 335 people, but This research used a sample of 331 people, classified as 65 school administrators and 266 teachers from 65 schools, using multi-stage random sampling, using questionnaires and interviews. It is a tool for collecting data. and analyze the data by finding frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's Product Moment Correlation.

The research results found that 1. Administrative skills of schools under the Office of Private Education, Yala Province, in terms of knowledge and thinking skills in all aspects at a high level. by conceptual skills has the most average and skills in knowledge and thinking were the least average. 2. The effectiveness of schools under the Office of Private Education Yala Province as a whole is at a high level. The ability to solve problems has the most average As for the ability to develop students to have a positive outlook. has the lowest average and 3. Administrative skills and effectiveness of schools under the Office of Private Education, Yala Province, are overall positively related at a very high level ($r_{XY} = 0.974$).

Keywords: Skills; Administrative; Effect; Private Education; Yala

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 จึงได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะที่ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทผู้นำของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ศาสตร์ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคีและร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) ในการบริหารงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุด อีกทั้งผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถด้านศักยภาพ ความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญ ของผู้บริหารที่สามารถพัฒนาได้โดยการเรียนรู้และฝึกฝน แสดงออกในรูปการกระทำในการนำเอาทรัพยากรปัจจัยทางการบริหารมาใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ องค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล นอกจากนี้ทักษะที่จำเป็นของผู้บริหารถือได้ว่าเป็นกระบวนการใช้ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และการบริหารงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำช่วยให้ผู้นำมีความเข้าใจในประสบการณ์และเข้าใจคุณค่าของความเป็น ผู้นำในตัวเองตระหนักถึงวิธีการขจัดความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมพฤติกรรมและพัฒนาความสามารถพิเศษของความเป็นผู้นำ มุ่งบรรลุเป้าหมายของการปฏิบัติงานร่วมกัน ภายใต้ความท้าทายต่าง ๆ โดยให้ทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการวางแผนไปสู่เป้าหมายของการปฏิบัติงานร่วมกัน อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ทักษะของผู้บริหาร หมายถึง

ความรู้ ความสามารถของผู้บริหารในการใช้กระบวนการในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ทักษะผู้บริหารเป็นสิ่งจำเป็นต่อการบริหารในงานด้านต่าง ๆ เนื่องจากสามารถนำประสบการณ์ ความชำนาญ และกระบวนการต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพได้ แต่ในทางตรงข้าม ถ้าผู้บริหารขาดทักษะการบริหารที่ดีแล้วอาจส่งผลให้การบริหารล้มเหลว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับประสิทธิผลของโรงเรียนและความต้องการของบุคคลและสังคมนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีหน้าที่และรับผิดชอบในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารวิชาการงานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป โดยเป็นไปตามความต้องการของนักเรียน และชุมชน (วรศรา บุญธรรม, 2560) ทักษะในการบริหารส่งผลทำให้สถานศึกษามีประสิทธิผล และจากการประเมินผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษายังไม่เข้าใจถึงการปฏิรูปการศึกษาและบทบาทของตนเอง จึงทำให้การแก้ปัญหาผู้เรียนมีความจำกัด เน้นเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การสร้างอาคารเรียน การจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ การจัดฝึกอบรม และดูงานนอกสถานที่ เป็นต้น เพื่อรองรับการประเมินภายนอก ในขณะที่ปัญหาผู้เรียนกลับไม่ได้รับการแก้ไขเท่าที่ควร เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาความรุนแรง ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ความเลื่อมล้ำทางการศึกษา ฯลฯ ซึ่งเป็นผลกระทบมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม นอกจากนี้การสร้างความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียนยังมีน้อย กล่าวคือ ผู้บริหารที่ดีมีความสามารถต้องมีทั้งความรู้และทักษะการบริหาร ถ้ามีความรู้อย่างเดียวก็มีความสามารถได้แค่บอก หรือมีแต่ทักษะอย่างเดียวก็มีความสามารถได้แค่รับใช้ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีทั้งความรู้และทักษะใด ๆ คือเครื่องชี้วัดระดับความรู้ ความสามารถต่าง ๆ ที่มีอยู่มาปรับประยุกต์ใช้ ซึ่งเรียกรวม ๆ ว่า ทักษะ หรือกล่าวได้ว่า องค์การหรือหน่วยงานใด ๆ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีทักษะในการบริหารส่วนประสิทธิผลนั้น กระบวนการ เปรียบเป็น หัวใจ ของระบบที่คอยขับเคลื่อนผลักดันให้องค์การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันไปสู่เป้าหมายที่ผลผลิตขององค์การในที่สุด ประสิทธิผลกระบวนการเป็นการบูรณาการเทคนิคหรือวิธีการ หรือกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะ “ปฏิภณสัมพันธ์” ย่อมมีผลทำให้เกิดพลังการขับเคลื่อนให้องค์การสามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง จังหวะมีก่อน - หลังอย่างถูกกาลเทศะที่เหมาะสม ประสิทธิภาพในระดับสถานศึกษาตามคู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ คือ คุณภาพของงานทั้ง 4 ฝ่าย อันได้แก่ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป (มณฑาทิพย์ นามนุ, 2561) ซึ่งเกิดจากผลสำเร็จของการบริหารของผู้บริหารให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารที่ใช้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารงาน เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานจนสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา

สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา ประกอบด้วย 8 อำเภอ 58 ตำบล 380 หมู่บ้าน ของจังหวัดยะลา คือ อำเภอเมืองยะลา อำเภอรามัน อำเภอกงหรา อำเภอเยหา อำเภอกาบัง อำเภอบันนังสตา อำเภอธารโต และอำเภอเบตง โดยมีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ โดยมีอำนาจหน้าที่ประสานการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการของสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายการเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนี้มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแลเร่งรัด นิเทศ และติดตามการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาของโรงเรียนเอกชนทุกประเภท สถาบันศึกษาปอเนาะ และศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) โดยมีข้าราชการและบุคลากรของสำนักงานการศึกษา

เอกชน จังหวัดยะลาและสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและเสนอแนะแก่โรงเรียนในระบบและนอกระบบในการบริหารในแนวทางที่ถูกต้องตามกฎหมายและข้อบังคับ ดังนั้นถ้าต้องการทำให้ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลาเป็นไปตามทิศทางและเป้าหมายดังกล่าว เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา จึงควรมีการบริหารโรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิผลให้ครอบคลุมภาระงานหลักทั้ง 4 งาน ซึ่งประสิทธิผลจะเป็นตัวบ่งชี้ผลขององค์กรทิศทาง การพัฒนาองค์กรให้ประสบผลสำเร็จทั้งแนวทางการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในครั้งต่อไป (มุสลิฮะฮ์ สุหลง, 2557) พบว่า โรงเรียนเอกชนควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและมีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม จัดให้มี การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพของสถานศึกษาขนาดเล็กให้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียน สร้างเครือข่ายความร่วมมือของมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา พร้อมใช้แหล่งเรียนทั้งภายใน ภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อใช้ในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงว่าทักษะผู้บริหารมีความสำคัญต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ถ้าผู้บริหารมีทักษะในการบริหารสถานศึกษาจะทำให้โรงเรียนเกิดการพัฒนา ทำให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา เพื่อทราบข้อเท็จจริงว่าทักษะผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร และเพื่อเป็นสารสนเทศให้ผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะผู้บริหารเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์โดยตรงต่อสถานศึกษา และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิผลของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นข้อมูลให้สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลาในการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ในรูปแบบ (QUAN à Qual Model) โดยใช้วิธีการเชิงปริมาณดำเนินการศึกษาคำตอบก่อนแล้วจึงใช้วิธีการเชิงคุณภาพหาคำตอบภายหลัง โดยที่วิธีการเชิงปริมาณมีความสำคัญหรือนำหนักมากกว่าวิจัยเชิงคุณภาพ เกย์ มิลส์ และอาราเซียน (Gay, Mills and Airasian, 2012) ที่มีแผนแบบการวิจัยกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสถานการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one shot , non - experimental case study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของสถานศึกษาในสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 2,978 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ของสถานศึกษาในสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา ประจำปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970 607-610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 65 คน และครูผู้สอน 266 คน จากโรงเรียนจำนวน 65 โรงเรียนซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

ประเภทสถานศึกษา	จำนวนประชากร ของผู้บริหาร	จำนวนประชากร ครูผู้สอน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ของผู้บริหาร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ของครูผู้สอน
โรงเรียนขนาดเล็ก	13	236	11	33
โรงเรียนขนาดกลาง	70	458	39	156
โรงเรียนขนาดใหญ่	109	853	13	65
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	120	1,119	2	12
ทั้งหมด	312	2,666	65	266

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยเชิงคุณภาพ เมื่อผู้วิจัยได้กำหนดด้นนามวิจัยคือโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกจากตัวแทนของบุคลากรสถานศึกษาที่มีตำแหน่งระดับผู้บริหารสถานศึกษา เป็นจำนวน 12 คน ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ คือ 1) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติเป็นผู้บริหารมาแล้ว 10 ปี 2) เคยปฏิบัติและเกษียรจากสถานศึกษาของรัฐ 3) เป็นผู้บริหารที่อยู่ในประเภทโรงเรียนระดับกลางขึ้นไป 4) ปัจจุบันได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับทักษะผู้บริหารของโรงเรียน ได้แก่ 1) ทักษะด้านความรู้ ความคิด 2) ทักษะด้านเทคนิค 3) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน 4) ทักษะด้านมนุษย และ 5) ทักษะด้านโนภาพ

ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ 1) ความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทักษะทางบวก 3) ความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน และ 4) ความสามารถในการแก้ไขปัญหา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเชิงปริมาณ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหาร

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเชิงคุณภาพ เรื่อง ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา มีประเด็นที่เกี่ยวข้องคือ การสนทนากลุ่ม เรื่องแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา ซึ่งเครื่องมือที่ใช้จะเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือโดยการปรึกษาและรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหากับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งในที่นี้ค่า IOC โดยรวมอยู่ 0.87

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา ที่ไม่ใช่โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา โดยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ แล้วทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยจัดทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยฟาฏอนี ส่งไปยังผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา เพื่อสัมภาษณ์ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่ใช้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) จำนวน 65 โรงเรียน ละ 6 คน ได้แก่ 1) ฝ่ายบริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระ จำนวน 3 คน 2) ฝ่ายปฏิบัติการ ได้แก่ ครู จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 335 คน นำข้อมูลที่ได้รับกลับคืนมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับทักษะการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา

ตารางที่ 2 แสดงทักษะการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลาโดยรวมและรายด้าน

ระดับทักษะการบริหาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ทักษะด้านความรู้ ความคิด	3.55	.71	มาก
ทักษะด้านเทคนิค	4.13	.51	มาก
ทักษะด้านการศึกษาและการสอน	3.65	.68	มาก
ทักษะด้านมนุษย์	4.09	.48	มาก
ทักษะด้านมโนภาพ	4.45	.48	มาก
โดยรวม	3.99	.40	มาก

จากตารางที่ 2 ทักษะการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา พบว่าด้านทักษะด้านความรู้ ความคิด ในภาพรวมทุกด้านในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .40) เมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า ทักษะด้านมโนภาพ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .48) รองลงมาทักษะด้านเทคนิค ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = .51) ทักษะด้านมนุษย์ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = .48) และทักษะด้านการศึกษาและการสอน ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = .68) ส่วนทักษะด้านความรู้ ความคิด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = .71)

2. ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา

ตารางที่ 3 แสดงระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา โดยรวมและรายด้าน

ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน	($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล
ด้านความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.44	.39	มาก
ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทักษะทางบวก	4.44	.42	มาก
ด้านความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน	4.47	.40	มาก
ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหา	4.48	.36	มาก
โดยรวม	4.46	.36	มาก

จากตารางที่ 3 ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .36) เมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .36) รองลงมาด้านความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .40) ส่วนด้านความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = .39) ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทักษะทางบวก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = .42)

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทักษะการบริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา

ประสิทธิผลของโรงเรียน	ทักษะการบริหาร					ผลรวม X
	X ₁ ด้านความรู้ ความคิด	X ₂ ด้านเทคนิค	X ₃ ด้านการศึกษาและ การสอน	X ₄ ด้านมนุษย	X ₅ ด้านมโนภาพ	
Y ₁ ความสามารถผลิตนักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	.716**	.553**	.259**	.461**	.506**	.702**
Y ₂ ความสามารถพัฒนานักเรียนให้ มีทักษะทางบวก	.716**	.224**	.390**	.357**	.959**	.722**
Y ₃ ความสามารถปรับตัวเข้ากับ สิ่งแวดล้อมด้าน ต่าง ๆ ในโรงเรียน	.615**	.254**	.268**	.280**	.935**	.702**
Y ₄ ความสามารถใน การแก้ไขปัญหา	.773**	.305**	.333**	.373**	.939**	.898**
รวม Y	.690**	.630**	.725**	.625**	.633**	.964**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ทักษะการบริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r_{XY} = 0.964$) อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงสุด คือ ความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทักษะทางบวก (Y_2) กับด้านมนโอภาพ (X_5) ($R=0.959$) และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำที่สุด คือ ความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทักษะทางบวก (Y_2) กับด้านเทคนิค (X_5) ($R=0.224$)

4. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา

4.1 ด้านความรู้ความคิด (Cognitive skills) โดยผู้บริหารมีความรู้ ความชำนาญในการบริหารงาน ทั้ง 4 ฝ่ายของโรงเรียนให้มีความชัดเจนและครอบคลุม ทั้งนี้เพื่อให้คณะครูหรือบุคลากรทางการศึกษาใช้ความรู้ ความคิดเพื่อพัฒนาและยกระดับสมรรถภาพของตนเองให้สูงขึ้น ตลอดจนจะต้องมีแนวทางจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมโดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ของสถานศึกษา ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับแนวปฏิบัติของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 ทักษะด้านเทคนิค (Technical skills) พบว่า ความรู้ ความชำนาญและความเชี่ยวชาญของ ผู้บริหารในกิจกรรมเฉพาะทาง พร้อมทั้งมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือ และเทคนิควิธีการในการทำ กิจกรรม โดยการเรียนรู้จากประสบการณ์ การฝึกปฏิบัติ การศึกษาเพิ่มเติมและการฝึกอบรม พร้อมทั้งสามารถ แนะนำและชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้

4.3 ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (Education and Instruction skills) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ บริบทของสถานศึกษา (SWOT Analysis) เพื่อหาจุดแข็งหรือจุดเด่น ในการดำเนินงานภายในสถานศึกษาที่บรรลุ วัตถุประสงค์ จุดที่ควรพัฒนา คือ การดำเนินงานภายในสถานศึกษาที่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ วิเคราะห์ปัจจัยหรือ สภาพแวดล้อมภายนอกเมื่อได้ข้อสรุปผลการวิเคราะห์แล้ว นำมาจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาสถานศึกษา ประจำปีสู่การปฏิบัติด้วยวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดิมมีจากวางแผน และดำเนินการ การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาการพัฒนาตามแผน ตรวจสอบประเมินผลเพื่อปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4.4 ทักษะด้านมนุษย (Human skills) ควรมีการดำเนินการนิเทศภายใน ตามระบบและกระบวนการ ของการนิเทศ ติดตามประเมินผลการจัดระบบกระบวนการนิเทศของสถานศึกษา และควรมีการจัดทำงานแบบ PLC อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับปัญหาหรือแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

4.5 ทักษะด้านมนโอภาพ (Conceptual skills) ควรมีการจัดทำงานแบบ PLC อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับปัญหาหรือแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ทักษะการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา ในภาพรวมทุกด้านใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษานั้นต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพวิชาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำพาสถานศึกษาประสบผลสำเร็จในทุกด้านต้องอาศัยความรู้ความสามารถความ เข้าใจในหลักการบริหารหรือทักษะการจัดการตลอดจน มีทักษะในการบริหารหรือการจัดกาารวางแผนงาน ซึ่งสอดคล้องกับ วลลิกา พูลศิริ (2562) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษานั้นว่า มีความสำคัญต่อการบริหาร สถานศึกษา ความหมาย การบริหารสถานศึกษา คือ การดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

ของการศึกษาหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (บุญส่ง กรุงเทพฯ, 2561) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความรู้ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานที่แสดงออกให้เห็นต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ใน 5 ทักษะ ได้แก่ ด้านความคิดรวบยอดเป็นความสามารถของผู้บริหารในการเข้าใจระบบโครงสร้างของคน โครงสร้างของตำแหน่ง นโยบายการจัดการศึกษาและระบบการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อบริหารการศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ทำให้เกิดความรู้ความสามารถของผู้บริหาร สถานศึกษาในการทำงานให้บรรลุผลโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เสริมสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกันภายใน สถานศึกษา ตลอดจนประสานงานและการให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงาน ด้านเทคนิควิธี ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับวิธีการกระบวนการดำเนินงานและเทคนิคต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม สอดคล้อง กับ Drake and Roe (1986) ได้กล่าวถึง ความรู้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการใช้สื่อการเรียน การสอน การพูด การอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ตลอดจนการสร้างบรรยากาศในการทำงาน ความเป็น กันเองกับบุคคลรอบข้างจนสามารถสาธิตให้ครูดูเป็นตัวอย่างและทำให้เกิดการยอมรับและศรัทธา ด้านความรู้ ความเข้าใจ คือ ความรู้และสติปัญญาของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนา การปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ให้เกิด ประสิทธิภาพต่อองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ แคทซ์ (Katz, 1995) เรียกว่า ทฤษฎี 3 ทักษะของแคทซ์ (Katz's Three skills Theory) ซึ่งได้อธิบาย ทฤษฎีไว้ว่าทักษะที่จำเป็นของผู้บริหารมีอยู่ 3 ทักษะ ได้แก่ ด้าน เทคนิค (technical skill) เป็นทักษะที่ผู้บริหารทำ งานกับสิ่งของผู้บริหารที่ใช้ความรู้ความสามารถ และเทคนิค ต่าง ๆ ในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในการบริหารเป็นทักษะเทคนิคที่เกิดจากการฝึกอบรม การศึกษาความรู้ต่าง ๆ จากประสบการณ์ด้านมนุษย (human skill) เป็นทักษะที่ผู้บริหารสามารถทำ งานกับบุคคล หรือกลุ่มบุคคลโดย ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน รู้วิธีสร้าง ทีมงานเพื่อให้การบริหารสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ด้านความคิดรวบยอด (conceptual skill) เป็นทักษะของ ผู้บริหารที่จะมองภาพรวมขององค์กรจากองค์ประกอบย่อย ๆ ภายในองค์กร สามารถมองเห็น และเข้าใจในความ ซับซ้อนภายในองค์กร สามารถที่ผสมผสานเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ขององค์กรให้เข้ามาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับผลวิจัย กณิษฐา ทองสมุทร (2561) ได้ศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 พบว่าโดยภาพรวมมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะ ความเป็นผู้นำทาง การศึกษาสามารถกำหนดทิศทางเพื่อบ่มบ่มเป้าหมายของศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความต้องการจำเป็น สูงสุด รองลงมาอันดับที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษาสนับสนุน ให้ครูรู้จักใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่เพื่อเพิ่ม สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ลำดับที่ 3 ผู้บริหาร สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการบริหารงาน ภายในสถานศึกษาและผู้บริหาร สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่องานในความรับผิดชอบมีความต้องการจำเป็นต่ำสุด

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการให้ครู ศึกษาความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนและจัดกระบวนการเรียน การสอนที่สร้างโอกาสให้กับนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม อีกทั้งโรงเรียนได้มีการจัดทำโครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของ นักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถเข้าศึกษาต่อสถาบันอื่นได้เป็น จำนวนมากขึ้น (Robert & Sergiovanni, 1981) ซึ่งโรงเรียนมีการพัฒนาให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มีความประพฤติเรียบร้อยและอยู่ ในระเบียบวินัยของโรงเรียน มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ของตนเองและนักเรียนระดับชั้นสูงมีความกระตือรือร้นในการศึกษาต่อ ครูมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการสอน การจัดกิจกรรมและประเมินตามหลักสูตร มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน มีการนำผล จากการประเมินนักเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาและปรับปรุง และครูมีส่วนร่วมในการพัฒนา และปรับปรุง

โรงเรียนในทุกด้าน นอกจากนี้สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้บริหารและครูร่วมแก้ปัญหาสถานศึกษาด้วยความสามัคคี ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้ง ผู้บริหารสามารถ ควบคุมสถานการณ์ได้ เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินขึ้นในโรงเรียน ผู้บริหารและครูปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของโรงเรียนเป็นสำคัญและผู้บริหารดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาอย่างราบรื่น ซึ่งสอดคล้องกับ อิศรา หาญรักษ์ (2563) ได้กล่าวถึงประสิทธิผลของโรงเรียนว่า การที่โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้สำเร็จด้วยดี โดยที่ผู้นำได้ใช้ความสามารถจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้มาทำงานอย่างเสียสละ ขณะเดียวกันผู้นำก็ทำหน้าที่ประสานงานให้งาน ด้านการจัดการศึกษาให้ผลสัมฤทธิ์สูงสุด ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านความสามารถในการผลิต นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ 2) ด้านความสามรถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติ ทางบวก 3) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และ 4) ด้านความสามารถ ในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของวริศรา บุญธรรม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู พบว่า ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารตามการรับรู้ของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ทักษะการบริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r_{XY} = 0.964$) อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารงานอย่างมีระบบ เข้าใจความซับซ้อนขององค์กร มองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่อยู่ในองค์กรได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเข้าใจถึงความสามารถของแต่ละบุคคล เปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างเพื่อให้เกิดแนวความคิดที่หลากหลาย มีความเชี่ยวชาญและชำนาญในหลักแนวคิดทฤษฎีถ่ายทอดองค์ความรู้และแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริหารงาน ให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ มีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพบริบทโดยรอบได้อย่างกลมกลืน ตลอดจนประสานการทำงานกับทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพในทุกด้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาชีวะหิ ยีหะมะ (2560) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียนในอำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอวิเชียรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ทักษะการบริหารการศึกษาจะมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผู้บริหารต้องมีความชำนาญ และมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการบริหาร ซึ่งความรู้ที่ผู้บริหารโรงเรียนควรมีองค์ประกอบ ได้แก่ 1) เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ 2) มีแผนงานทางวิชาการที่ดี 3) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน 4) มีบรรยากาศสถานศึกษาทางบวก 5) ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม 6) ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 7) ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงบริหาร จัดการชั้นเรียน พัฒนาครู ดูแลเด็กอย่างเดียว ดังนั้น ผลสำเร็จของโรงเรียนที่สามารถบริหารงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยการใช้

ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจและยอมรับ ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหาร เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามเป้าหมายที่วางไว้ในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ทักษะที่มีความจำเป็นทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร และทักษะการกระตุ้นจิตใจ ทักษะการบริหารดังกล่าวข้างต้นส่งผลต่อความสำเร็จที่โรงเรียนสามารถแก้ปัญหาโดยความร่วมมือของผู้บริหารโรงเรียนกับครู ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนและการปกครองนักเรียน การแก้ปัญหาคความขัดแย้งภายในโรงเรียน ความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ได้เมื่อเกิดปัญหาของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาทักษะการบริหารของผู้บริหารเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น ด้านความคิดรวบยอด ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเทคนิค ดังนั้นสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา ที่รับผิดชอบ ควรสนับสนุนส่งเสริมและหาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารให้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยตัวผู้บริหารเองอาจจะมีการอบรมพัฒนาตนเอง ให้มีทักษะการบริหารที่รอบด้านและดียิ่งขึ้น

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อยู่ในระดับสูงมาก ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อทักษะการบริหาร เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานในโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา มีข้อเสนอแนะในการศึกษา ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน เช่น ทักษะทางด้านการสอน ทักษะทางด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะการแก้ปัญหา เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาทักษะการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนใกล้เคียง

เอกสารอ้างอิง

- กณิษฐา ทองสมุทร. (2561). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- บุญส่ง กรุงชาลี. (2561). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- มุสลิฮะฮ์ สุธหลง. (2557). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอมะเข่ จังหวัดยะลา (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วริศรา บุญธรรม. (2560). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วัลลภา พูลศิริ. (2562). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). คู่มืองานการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). รายงานสรุปโครงการประชุมแ่ล่ง เรื่อง แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อิศรา หาญรักษ์. (2563). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครพนม (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อาชีวะหะ ยีหะมะ. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายธารามิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- Drake, T. L., & Roe, W. H. (1986). *The principalship* (3rd ed.). New York, NY: Macmillan.
- Katz, R. L. (1955). Skill of an effective administrator. *Harvard Business Review*, 33(1), 33–42.
- Sergiovanni, R. J. (1981). *Instructional supervision* (2nd ed.). Boston, MA: Allyn and Bacon.